

Beschrijvende nota

OMGEVINGSVERGUNNING VOOR DE PLAATSING VAN 1 WINDTURBINE TE GENT

1 VOORWERP VAN DE AANVRAAG

Voorliggende omgevingsvergunningsaanvraag behandelt de bouw en exploitatie van 1 windturbine en de bijhorende werken in de gemeente Gent. De projectzone bestaat uit de industriezone 'Moervaart Zuid' ten oosten van de R4 tussen de Moervaart (ten noorden) en woonkern Desteldonk met koppelingsgebied (ten zuiden).

Op 17/04/2025 werd aan Groep Bolckmans Green de MER-ontheffing verleend voor de windturbine en aanhorigheden op de eigen terreinen (PR2898).

De aanvraag OMV2023161023 omvat een stedenbouwkundig locatie ('Korte Mate 10') en een ingedeelde inrichting (IIOA 20240801-0013). Voor een overzicht van de geplande handelingen en indelingsrubrieken verwijzen we naar het overzicht in §4.3 in de lokalisatienota.

2 RUIMERE SITUERING EN MOTIVERING VAN DE AANVRAAG

Dit windturbineproject kadert in de **Europese doelstellingen**, waarmee tegen 2030 hernieuwbare energie in de Europese Unie moet toegenomen zijn tot 45 procent, zoals opgenomen in de Green Deal en het plan REPowerEU. In december 2019 werd het **Belgisch Nationaal Energie- en Klimaatplan (NEKP) 2021 – 2030** goedgekeurd. Doelstellingen worden per gewest geformuleerd. In het **Vlaams regeerakkoord 2024-2029** wordt er gestreefd om de klimaatambitie voor 2030 op te trekken richting 47% emissiereductie van de Vlaamse broeikasgasuitstoot ten opzichte van 2005. Ook ambities inzake hernieuwbare energieproductie verhogen fors tot een geïnstalleerde capaciteit voor wind tot 2,8 GW en voor zon tot 10 GW. Verder wordt er ingezet op netversterking en opslagcapaciteit. In 2022 werden in Vlaanderen 55 nieuwe windturbines gebouwd, samen goed voor een bijkomend vermogen van 205 MW, hiermee werd de doelstelling voor 2022 gehaald. In 2023 werden slechts 19 nieuwe windturbines gebouwd op land in Vlaanderen, goed voor een bijkomend vermogen van 66 MW. In 2024 lag het aantal gebouwde windturbines nog lager, er werden amper 12 windturbines gebouwd met een totaal bijkomend vermogen van 45 MW. Er zijn nu 701 operationele onshore windturbines in Vlaanderen met een totaal geïnstalleerd vermogen van 1.865 MW. Om minder afhankelijk te worden van buitenlands gas heeft de Vlaamse regering in maart 2022 de doelstellingen voor 2022 en 2023 verhoogd naar 150 MW. Dit werd in 2023 dus niet gehaald, ook in 2024 werd de doelstelling niet gehaald. Het is duidelijk dat grote inspanningen vereist zijn om de regionale, nationale en Europese doelstellingen te halen.

De windturbine heeft een verwachte elektriciteitsproductie die voldoende hoog is om het jaarverbruik van ca. 3.600 huishoudens te dekken (meer dan 9x alle huishoudens in Desteldonk). Globaal gezien is er sprake van een vermeden uitstoot van meer dan >1.250 ton aan CO₂-equivalentenⁱ per jaar. Als alternatief heeft men ca. 105 hectareⁱⁱ volwassen bos nodig om deze jaarlijkse hoeveelheid aan CO₂-equivalenten te compenseren (ca. 18 % van de grondoppervlakte van Gent).

	Hoeveelheid per MWh	Hoeveelheid windproject (1 WT)
Verwachte energieproductie windproject	-	12.600 MWh/jaar
Vermeden netto equivalente CO ₂ -uitstoot ⁱ	100 kg/MWh	1.260 ton/jaar
Vermeden equivalente SO ₂ emissies	0,107 kg/MWh	1,3 ton/jaar
Vermeden equivalente NO _x emissies	0,178 kg/MWh	2,2 ton/jaar
Vermeden fijnstof PM _{2,5}	0,007 kg/MWh	0,09 ton/jaar
CO ₂ -captatie door gemiddeld Europees bos ⁱⁱ	12 ton CO ₂ /ha bos /jaar	105 ha

Tabel 1 : Vermeden emissies en positieve bijdragen windprojectⁱⁱⁱ

De aanvrager wenst hiermee zijn steentje bij te dragen aan de productie van hernieuwbare energie.

3 AANGEVRAAGDE HANDELINGEN

Onderhavige aanvraag omvat in de eerste instantie de bouw van de windturbine (GBG1) zelf.

De karakteristieken van de windturbine wordt in volgende tabel weergegeven. De coördinaten worden in Lambert 72 coördinaten weergegeven. Deze tabel geeft de maximale afmetingen en locatie weer van de windturbine. De werkelijke specificaties van de geplaatste windturbine en hiervan afwijken aangezien de markt voor windturbines steeds verder evolueert, de opgegeven waarden zullen echter niet overschreden worden. Voor alle studies werden deze maximale en dus worst-case gegevens gebruikt.^{iv}

	GBG1
Maximale rotordiameter (m)	163
Maximale tiphoogte (m)	210
Belgian Lambert-72 coördinaten van het middelpunt van de mast (m):	X: 109.668 Y: 201.947

Tabel 2: Technische beschrijving geplande windturbine

Voor de bouw van de voorliggende windturbine worden volgende bijkomende stedenbouwkundige handelingen eveneens aangevraagd:

- Middenspanningscabines (planelement C1 en Transformator): Om de opgewekte elektriciteit te kunnen verbruiken is een middenspanningscabine vereist tussen de verbruiker, de windturbine en het net. De afmetingen zijn afhankelijk van de fabrikant, om deze reden wordt een cabine van 10 m bij 3,5 m aangevraagd. Deze nieuwe cabine zal eveneens de nieuwe kopcabine worden. Daarnaast is er ook een cabine "Transformator" voorzien van 7 x 3 m voor een bijkomende transformator zodat de windturbine op het juiste spanningsniveau kan aansluiten. Deze cabines worden aan de straatzijde voorzien vlak voor het gebouw dat momenteel gehuurd wordt door Terrendis.
- Middenspanningskabel (planelement L1, L2 en L3): De middenspanningskabels zijn vereist om de windturbine met de bijkomende transformator, de nieuwe kopcabine en de huidige elektrische installatie in het gebouw gehuurd door Terrendis te verbinden.
- Tijdelijke reliëfwijziging (planelement R1): Om de opbouw van de kraan mogelijk te maken wordt een tijdelijke reliëfwijziging mee aangevraagd. Deze reliëfwijziging vult de aangrenzende wadi tijdelijk op. De wadi wordt na de opbouw terug in oorspronkelijke staat hersteld.

- Afbraak (planelement A1): Waar nodig wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de bestaande verharding, zodat de bijkomende verharding tot een minimum wordt beperkt. De windturbine en fundering worden voorzien op reeds verhard terrein. Voor de realisatie van de fundering is het nodig de verharde zone te slopen. De bestaande verharding zal ook opgebroken worden voor de verplaatsing van enkele onderdelen zoals waterleidingen, brandweeropslagtank, KWS-afscheider, ... Het te slopen volume bestaande verharding komt voor deze aanvraag overeen met $\pm 461 \text{ m}^3$ (gerekend met een dikte van 0,40 m voor de bestaande verharding). Aangezien het totale te slopen bouwvolume kleiner is dan 1.000 m^3 is volgens artikel 4.3.3 van 'het besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalcringen en afvalstoffen' een slooppopvolgingsplan niet nodig. Deze zones zullen na de werken terug in oorspronkelijke toestand hersteld worden.

Bovenstaande stedenbouwkundige handelingen zullen worden uitgevoerd op onderstaande percelen:

Windturbine	Gemeente	Afdeling	Sectie	Perceelnummer	Adressen
GBG1	Gent	13	A	0146/00C000	Korte Mate 10, 9042 Gent
				394/00C000	Korte Mate 14, 9042 Gent
				153/00V000	
				434/00A000	Korte Mate 7, 9042 Gent
				148/00C000	
				0476/00A00	Korte Mate 5, 9042 Gent

Tabel 3: Identificatie betrokken percelen

Voor de opbouw van de windturbine zijn nog enkele tijdelijke niet vergunningsplichtige handelingen nodig:

Kraanopstelvlak (planelement Kraanopstelvlak): Voor de opbouw van de windturbine is een stabiele ondergrond vereist waarop de kraan, die de windturbine opbouwt, afbreekt en eventueel herstelt, geplaatst kan worden. De benodigde ruimte is afhankelijk van de windturbine fabrikant en ondergrond. Voor GBG1 voldoet de bestaande verharding, om deze reden is het planelement Kraanopstelvlak niet-vergunningsplichtig en wordt in deze aanvraag geen kraanopstelvlak aangevraagd.

Tijdelijke stockage en werfzone: Bij de oprichting kan het noodzakelijk zijn bepaalde werfzones tijdelijk aan te leggen voor onder andere opslag van materialen en windturbineonderdelen en opbouw van de giek van de kraan. De tijdelijke stockage en werfzone wordt ontworpen volgens de specificaties van de turbineleverancier. Zones die hiervoor tijdelijk bijkomend verhard dienen te worden, zullen steeds in waterdoorlatend materiaal voorzien worden. Deze zones zullen na de werken terug in oorspronkelijke toestand hersteld worden.

Tijdelijke toegangsweg: Er dient tevens een goede en vlotte ontsluiting naar de werfzones te zijn gedurende de constructiefase, deze wordt verzorgd via de Korte Mate. De effectieve toegangsweg zal in samenspraak met de windturbinefabrikant worden vastgelegd. Tijdens de bouwfase en de exploitatie van de windturbine, kan de bestaande toegang gebruikt worden. Een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen is niet nodig voor de aanleg van de strikt noodzakelijke toegangen tot en opritten naar installaties van algemeen belang.

Te rooien beplanting (planelement 'Bomen te rooien'): Naast de wadi worden de 2 jonge bomen verwijderd omwille van de tijdelijke werfzone tijdens de bouw van de turbine. Aangezien de te rooien beplanting zich in industriegebied bevindt is een omgevingsvergunning voor vegetatiewijziging niet

vereist. Daarnaast is de omtrek van de stam van de bomen op 1 m hoogte minder dan 0,5 m en is deze handeling bijgevolg niet-vergunningsplichtig.

De hemelwateraanstijplijst is onderdeel van het omgevingsloket. De hemelwaterverordening is verder niet van toepassing op dit project. De situering van het windturbineproject op de fluviale en pluviale overstromingskaarten staat beschreven in de MER-ontheffingsnota. De watertoets en toetsing aan de gewestelijke stedenbouwkundige verordening (GSV) en het Provinciaal beleidskader wateradviezen wordt geïntegreerd in het omgevingsloket.

Op basis van het geoportaal van de Vlaamse Overheid (onroerend erfgoed) is de projectlocatie gelegen binnen een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt. Daardoor is er geen archeologienota vereist voor deze vergunningsaanvraag.

Daarnaast viseert onderhavige aanvraag ook de exploitatie van de opgerichte windturbine. De omgevingsvergunning voor windturbine GBG1 wordt officieel aangevraagd door de rechtspersoon Groep Bolckmans Green als exploitant.

4 RUIMTELIJKE CONTEXT VAN DE GEPLANDE WERKEN

4.1 HET FEITELIJK UITZICHT EN DE TOESTAND VAN DE PLAATS WAAR DE WERKEN WORDEN GEPLAND

De projectlocatie bevindt zich in de industriezone 'Moervaart Zuid' te Gent. De projectzone is gesitueerd in de Gentse Kanaalzone, een omgeving die gekenmerkt wordt door hoofdzakelijk industriële activiteiten. De projectzone bestaat uit de industriezone ten oosten van de R4 tussen de Moervaart (ten noorden) en woonkern Desteldonk met koppelingsgebied (ten zuiden). Op het industriegebied liggen diverse bedrijven zoals transportbedrijven, fabrieken, ...

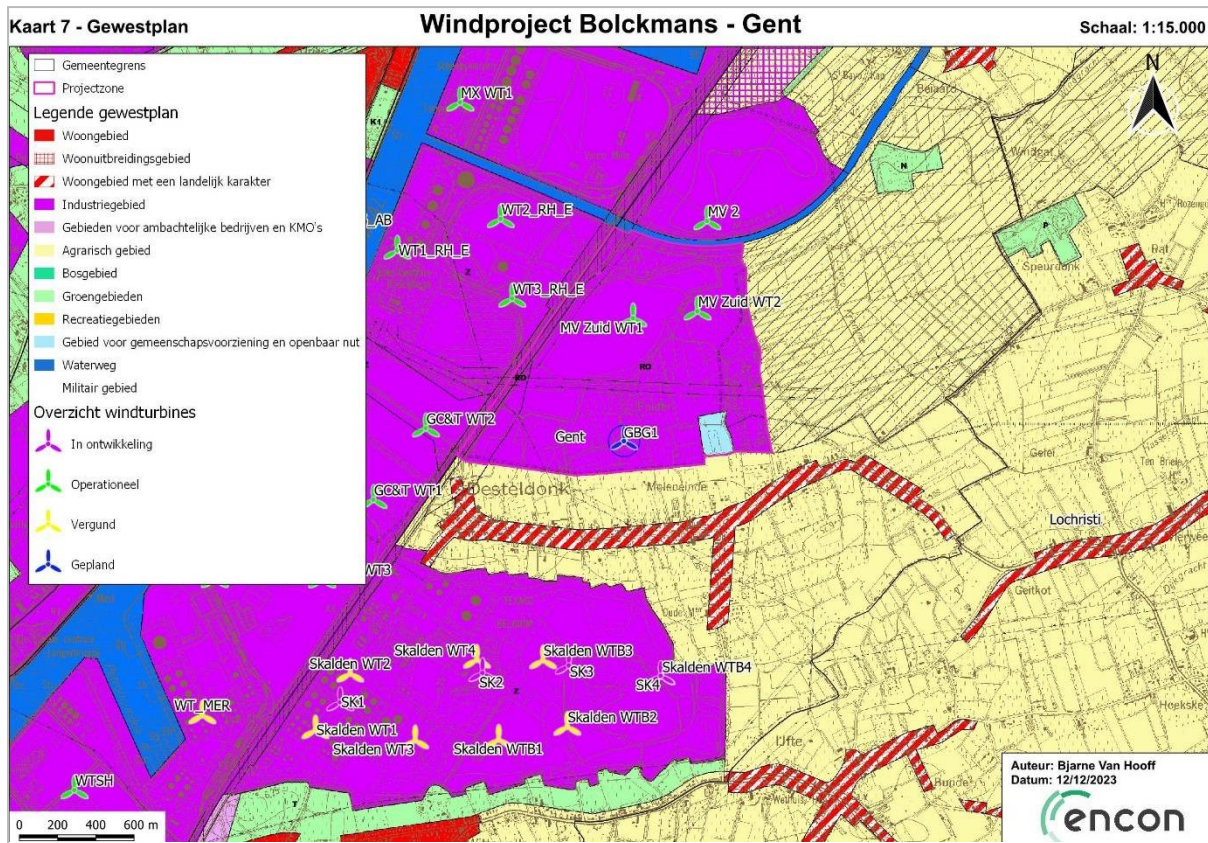
Het geplande windturbineproject vormt een aanvulling van het landschap in kwestie omwille van de operationele en vergunde windturbines en vindt aansluiting bij de overige in het landschap voorkomende markante verticale- en lijninfrastructuren in de haven (hoogspanningslijn, verlichtingspylonen, kranen, autosnelweg, spoorweg). De windturbine versterkt op deze manier de aanwezige opbouw van het landschap. Door de inplanting van de windturbine in en nabij industriegebied (en dus dichtbij grote afnemers van elektriciteit) worden onnodige verliezen vermeden en wordt bijgevolg een efficiënte elektriciteitsproductie bereikt. Langsheen het industriegebied bevinden zich de dorpskernen van Gent.

De aanwezige hoogspanningslijnen en het industriegebied zorgen voor een ruimtelijke afscheiding van de woonkern van Desteldonk, de inplanting van de windturbine parallel met deze grote structuur past bij deze afscheiding.

De inplanting van deze windturbine wordt uitgebreid omschreven in de MER-ontheffingsnota, opgesteld conform de Omzendbrief OMG/2024/1 betreffende het afwegingskader en de randvoorwaarden voor de oprichting van windturbines. De MER-ontheffingsnota samen met de goedkeuring wordt geïntegreerd aan deze aanvraag in het omgevingsloket.

4.2 DE ZONERINGSGEGEVENS VAN HET GOED

De windturbine op de site van Groep Bolckmans Green bevindt zich volgens het gewestplan in industriegebied, met name gebied voor zeehaven- en watergebonden bedrijven. De bestemming van de locatie van de windturbine inclusief wiekoverdraai en andere geplande handelingen worden niet gewijzigd door andere bestemmingsplannen.

Figuur 1: Gewestplan

4.3 DE OVEREENSTEMMING EN DE VERENIGBAARHEID VAN DE AANVRAAG MET DE WETTELIJKE EN RUIMTELIJKE CONTEXT

In omzendbrief OMG/2024/1 worden ruimtelijke randvoorwaarden aangereikt voor de inplanting van windturbines, uitgaande van de drietrapsladder. Die criteria gelden als uitgangspunten in het vergunningenbeleid. Windturbines, zeker grootschalige, kunnen een ruimtelijk effect hebben op een site en de ruime omgeving. De ruimtelijke criteria die in de omzendbrief worden aangereikt verduidelijken hoe de beoordeling in het kader van de goede ruimtelijke ordening kan worden uitgevoerd.

De windturbine op de site van Groep Bolckmans Green bevindt zich volgens het gewestplan in industriegebied, met name gebied voor zeehaven- en watergebonden bedrijven. De omzendbrief OMG/2024/1 geeft aan dat locaties binnen het bestaande ruimtebeslag, m.n. zeehavengebieden en industriegebieden, prioritaire inplantingsposities zijn voor windturbines (trap 1).

Artikel 4.4.9. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO), dat in werking is getreden op 1 september 2009, maakt het voor het vergunningverlenende bestuursorgaan mogelijk om in een gebied dat onder de voorschriften van een gewestplan valt, af te wijken van de geldende bestemmingsvoorschriften. Gebieden voor zeehaven- en watergebonden bedrijven sorteren onder industriegebieden die krachtens de overeenkomstige bepalingen van artikel 7.4.13 van de VCRO vergelijkbaar zijn met de categorie bedrijvigheid. Bovendien is er geen expliciete bepaling dat er voor **gebieden voor zeehaven- en watergebonden bedrijven geen concordantie bestaat**. Zoals aangegeven in de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 11 april 2008 tot vaststelling van nadere regels met betrekking tot de vorm en de inhoud van de ruimtelijke uitvoeringsplannen is voor de categorie **bedrijvigheid** en al zijn gekende subcategorieën opgenomen dat de **productie van energie of energierecuperatie toegelaten** is. Hierdoor kan men voor vergunningsaanvragen die betrekking hebben op windturbines en windturbineparken, alsook voor andere installaties voor de

productie van energie of energierecuperatie in een gebied dat sorteert onder de voorschriften van een gewestplan, afwijken van de bestemmingsvoorschriften na toepassing van **art. 4.4.9 VCRO**.

Bedrijventerreinen bieden door hun schaal en hun functie een groot potentieel voor de oprichting van grootschalige windturbines. Tevens zal door de inplanting van de windturbines in het bedrijventerrein de directe relatie versterkt worden tussen de geproduceerde energie en de afname ervan. De mogelijke effecten van de oprichting van windturbines op efficiënt bodemgebruik, de optimale ontsluitingsinfrastructuur of de eventuele verstoring van de uitbating(smogelijkheden) worden in de lokalisatienota/MER-ontheffingsnota beschreven en geëvalueerd. De windturbine past dan ook binnen de industriële context met meerdere hoge constructies waaronder andere windturbines en bedrijfsgebouwen. Windturbines zijn bovendien reeds prominent aanwezige structuren binnen het projectgebied waarbij ze al langer het beeld van de industriële omgeving mee bepalen.

De oprichting van de windturbine en aanhorigheden van Groep Bolckmans Green te Gent is in overeenstemming met de stedenbouwkundige bestemming van het gebied. Via artikel 4.4.9 van de VCRO kan er afgeweken worden van de stedenbouwkundige voorschriften op grond van de voor de vergelijkbare categorie 'Bedrijvigheid' waarbinnen de inplanting van windturbines is toegestaan.

4.4 DE INTEGRATIE VAN DE GEPLANEDE WERKEN IN DE OMGEVING

De inplanting van de windturbine is gekozen op basis van een screening van het bedrijventerrein 'Moervaart Zuid' met als doel een optimale en energetisch maximale inplanting te bekomen. In deze screening is er rekening gehouden met aanwezige structuren, de biologische waarderingskaart, de vogelatlas, woningen en woonuitbreidingsgebieden, luchtvaart, defensie, landschap & erfgoed.

Uit deze screening bleek dat, na rekening te houden met bovenstaande parameters, er een interessante projectzone overblijft voor de inplanting van windturbine. De windturbine in deze aanvraag kan op basis van de uitgevoerde screening onderdeel uitmaken van een windpark dat het bedrijventerrein energetisch optimaal en maximaal benut. De windturbine hypothekeert met andere woorden geenszins de verdere optimale energetische invulling van het bedrijventerrein. Bij de keuze van de definitieve inplanting van de windturbine op de terreinen die momenteel gehuurd worden door Terrendis en TML is rekening gehouden met de toekomstige uitbreidingsmogelijkheden op de terreinen zodanig dat de bedrijfsactiviteiten niet gehinderd worden. Hierbij werd de windturbine zo dicht mogelijk tegen de perceelsgrens en tussen de reeds bestaande gebouwen geplaatst.

Om het industrieterrein energetisch optimaal in te vullen, wordt een tiphoogte van maximaal 210 m en een rotordiameter van maximaal 163 m aangevraagd. De aanwezige hoogspanningslijnen en de gasleidingen beperken de maximale afmetingen van de windturbine.

Ter hoogte van de projectzone zijn verschillende grootschalige elementen aanwezig zoals een spoorweg, hoogspanningslijn, verlichtingspylonen, kranen, autosnelweg en een groot aantal reeds vergunde windturbines. Uit de visualisaties, opgenomen in de MER-ontheffingsnota, blijkt dat de turbine met tiphoogte 210 m aansluiting vindt bij de bestaande windturbines.

De windturbine past dan ook binnen de industriële context met meerdere hoge constructies waaronder andere windturbines en bedrijfsgebouwen. Windturbines zijn bovendien reeds prominent aanwezige structuren binnen het projectgebied waarbij ze al langer het beeld van de industriële omgeving mee bepalen.

Omzendbrief OMG/2024/1 bevestigt bovendien dat in bepaalde grootschalige landschappen grote windturbines veeleer ervaren zullen worden als een aanvulling op het landschap. Windturbines zijn inmiddels ook tot het normale landschapsbeeld gaan behoren, zeker in de nabijheid van grote infrastructuren. Daar gelden zij als markeerders in het landschap. Bij de beoordeling van de impact van windturbines op het landschap, wordt in beginsel uitgegaan van een positieve benadering, dit tegen de

achtergrond van de noodzakelijke energietransitie en de beleidsdoelstellingen inzake hernieuwbare energie.

De keuze van de inplanting staat in meer detail uitgewerkt in de MER-ontheffingsnota en lokalisatienota toegevoegd als bijlagen aan deze aanvraag.

5 REFERENTIES

ⁱ Gebaseerd op ca. 112 kg CO₂ per MWh zoals geproduceerd binnen de energiemix in België in 2023 (bron: AIB- residual mix - <https://www.aib-net.org/facts/european-residual-mix/2023>) en 12 kg CO₂ per MWh voor de energieproductie door windturbines waarbij men de energiekost voor de bouw en afbraak van de windturbine in rekening brengt (LCA-benadering). De werkelijke productie kan hiervan afwijken en is afhankelijk van het uiteindelijk gekozen windturbinetype en de effectieve impact van milderende maatregelen (o.w.v. geluid en/of slagschaduw).

ⁱⁱ Zie referenties op <https://www.encon.be/nl-BE/berekening-co2-compensatie-bomen>: Als samenvatting uit de diverse studies kan besloten worden dat de jaarlijkse CO₂-compensatie varieert tussen 21,77 kg CO₂/boom tot 31,5 kg CO₂/boom. Om 1 ton CO₂ te compenseren zijn er vervolgens 31 tot 46 bomen nodig. In Europa staan er per hectare 300 tot 500 bomen. Als conclusie voor de berekening wordt er gerekend met 24 kg CO₂/boom en gemiddeld 500 bomen per hectare. Dat betekent dat 1 hectare bos: 500 bomen x 24 kg CO₂/boom = 12.000 kg CO₂ compenseert oftewel 12 ton CO₂/hectare.

ⁱⁱⁱ Doorrekeningen ter ondersteuning van evaluatie GSC en WKC-systeem, Erika Meynaerts, et al. Studie uitgevoerd in opdracht van VEA door VITO (ref: 2011/TEM/R/122 dd: Juli 2011).

^{iv} Aangezien in het omgevingsloket een masthoogte dient aangegeven te worden, wordt een maximale masthoogte van 125 m ingevoerd. De masthoogte is echter ondergeschikt aan de rotordiameter en tiphoogte en zal bepaald worden op basis van de rotordiameter en tiphoogte van het finale windturbinetype.